

نام و نام خانوادگی :		باسمه تعالی وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان	نام درس : منطق	
نام کلاس:	پایه : دهم		مدت امتحان: ۶۵ دقیقه	تاریخ امتحان :
			سال تحصیلی:	نوبت امتحان : نیمسال اول (دی ماه)
رشته : علوم انسانی			نام دبیر:	ساعت شروع :
تعداد صفحات: صفحه			نمره به عدد :	نمره به حروف:
۱	تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام نادرست است. الف) « هوای سقز خیلی سرد است » یک تصدیق است. ب) در تصور حکم و قضاوت وجود دارد. ج) تعریفی جامع و مانع است که بین آنها رابطه تساوی برقرار باشد. د) قضیه "آسیا بزرگترین قاره جهان است" یک قضیه صادق است. و) رابطه میان مفاهیم « ایرانی و آسیایی » ، « سنگ و پنجره » به ترتیب ، تباین و عموم و خصوص مطلق است. ه) الله یک تصور جزئی است. ی) قضیه کاذب قضیه ای است که با واقعیت مطابقت ندارد. م) بحث زبان در منطق مربوط به زبان های فارسی و عربی است.		۲	
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) در عبارت « دستم را بریدم » ، «دست» دلالت است. ب) لفظ پا در عبارت « پا را به اندازه کلیمت دراز کن » . نشان دهنده دلالت است. ج) در عبارت « کتابم را گم کردم » کتاب ، دلالت است. د) عبارت « جسد مرد کشته شده توسط برادرش کشف شد» . مغالطه است و) به افراد یا اشیایی که در جهان مفاهیم بر آنها صدق می کند گفته می شود. ه) در نسبت های چهار گانه هر گاه دو دایره اصلا مصداق مشترکی نداشته باشند، این حالت را می نامند. ی) مفاهیمی که با صفات این و آن مشخص شده اند، مفاهیم هستند. م) علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است نام دارد.		۲	
۳	موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید. (مورد اضافی وجود ندارد) مفهومی لغوی ذکر مصادیق نداجا: نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران انسان : حیوان ناطق تصدیق: جملاتی مانند « سقز شهر بزرگی است». لوازم خانگی: یخچال، لباس شویی و را لوازم خانگی گویند.		۱	
۴	انواع دلالت های لفظ بر معنا را در عبارت های زیر مشخص کنید. الف) فلانی <u>روباه</u> است. ب) <u>روباه</u> در تله گرفتار شد. ج) از <u>روباه</u> بیچاره پالتو گرانبهائی درست کردند.		۱/۵	
۵	برای رابطه عموم و خصوص من وجه یک مثال ذکر کنید و شکل آن را رسم کنید.		۱	
۶	در لطیفه « مادر به محمد می گوید: با بچه چکار کردی؟ محمد می گوید: هیچی به خدا، فقط نمی دانست تمساح چیست نمونه خارجی اش را آوردم نشانش دادم». محمد از کدام یک از انواع تعاریف استفاده کرده است؟		۰/۵	

۷	نوع تعریف های زیر را مشخص کنید. (لغوی ، مفهومی، ذکر مصادیق) الف: باغ : فردوس ب : مثلث : شکل سه ضلعی حیوان : عبارتست از اسب، کلاغ، ماهی و	۱/۵
۸	هر یک از تعریف های زیر کدام یک از شرایط تعریف را ندارند. الف (اسب: حیوان علف خوار ب (انسان : حیوان راننده ج (عملگرا : پراگماتیست د (زمین : سیاره ای که دور خورشید می چرخد.	۲
۹	در عبارات زیر امکان وجود کدام مغالطات وجود دارد؟ (نگارشی – اشتراک لفظ – تمثیل ناروا – تعمیم شتابزده) الف (او سیر است، سیر بدبو است، پس او بدبو است. ب (به نظر زهرا غفوری دانش آموز خوبی است. ج (یک نفر از کلاس دهم الف ضعیف است، پس همه کلاس ضعیف هستند. د (دولت هم مانند خانواده نمی تواند بیشتر از درآمدها خرج کند.	۲
۱۰	نوع استدلال های زیر را مشخص کنید. (تمثیلی – تعمیمی – استنتاج بهترین تبیین – قیاسی) الف (هستی دانشجو است هر دانشجویی دیپلم دارد پس هستی دیپلم دارد ب (دبیران با سابقه بالا همانند قطعات فرسوده یک دستگاه هستند که دیگر توانایی لازم را ندارند. ج (با چند نفر از مدرسان این موسسه که صحبت کردم، در مدارس خاص درس خوانده بودند، پس همه مدرسان این مؤسسه فارغ التحصیل مدارس خاص هستند. د (صبح که بیدار شدم، سیبی را که دیشب روی ظرفشویی گذاشته بودم، نبود. مادرم شب گفت سیب یادت نرود، خواهرم قبل از من خوابید و هنوز هم بیدار نشده، حتما پدرم سیب را خورده است.	۲
۱۱	مشخص کنید که هر کدام از موارد زیر تصور هستند یا تصدیق؟ الف (خورشید خیال انگیز دم غروب ب (عجب هوایی! ج (مشکی رنگ عشق است د (کوه دماوند	۱
۱۲	دو راه مقابله با تمثیل ناروا را بنویسید	۱
۱۳	در عبارت « سنج مرکز استان کردستان است». یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی را مشخص کنید.	۱
۱۴	تعیین کنید هر کدام از قضایای زیر کدام نوع از اقسام قضایای محصوره می باشد. (موجه کلیه، موجه جزئیه، سالبه کلیه و سالبه جزئیه) الف (همه دانش آموزان در کلاس حاضر هستند. ب (بعضی انسان ها نادان نیستند. ج (برخی مارها سمی هستند.	۱/۵

۱	تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام نادرست است. الف) « هوای سقز خیلی سرد است » یک تصدیق است. ص ب) در تصور حکم و قضاوت وجود دارد. غ ج) تعریفی جامع و مانع است که بین آنها رابطه تساوی برقرار باشد. ص د) قضیه "آسیا بزرگترین قاره جهان است" یک قضیه صادق است. ص و) رابطه میان مفاهیم « ایرانی و آسیایی »، « سنگ و پنجره » به ترتیب، تباین و عموم و خصوص مطلق است. غ ه) الله یک تصور جزئی است. ص ی) قضیه کاذب قضیه ای است که با واقعیت مطابقت ندارد. ص م) بحث زبان در منطق مربوط به زبان های فارسی و عربی است. غ	۲
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) در عبارت « دستم را بریدم »، « دست » دلالت تضمنی است. ب) لفظ پا در عبارت « پا را به اندازه کلیمت دراز کن » نشان دهنده دلالت التزامی است. ج) در عبارت « کتابم را گم کردم » کتاب، دلالت مطابقی است. د) عبارت « جسد مرد کشته شده توسط برادرش کشف شد ». مغالطه .. نکاری از نوع علائم سجاوندی .. است و) به افراد یا اشیایی که در جهان مفاهیم بر آنها صدق می کند مصادیق یا مصادیق گفته می شود. ه) در نسبت های چهار گانه هر گاه دو دایره اصلا مصادیق مشترکی نداشته باشند، این حالت را .. تباین می نامند. ی) مفاهیمی که با صفات این و آن مشخص شده اند، مفاهیم جزئی ... هستند. م) علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است منطق نام دارد.	۲
۳	موارد سمت راست را با موارد سمت چپ انطباق دهید. (مورد اضافی وجود ندارد) مفهومی انسان لغوی نداجا ذکر مصادیق تصدیق و لوازم خانگی نداجا: نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران انسان: حیوان ناطق تصدیق: جملاتی مانند « سقز شهر بزرگی است ». لوازم خانگی: یخچال، لباس شویی و را لوازم خانگی گویند.	۱
۴	انواع دلالت های لفظ بر معنا را در عبارت های زیر مشخص کنید. الف) فلانی روباه است. دلالت التزامی ب) روباه در تله گرفتار شد. دلالت مطابقی ج) از روباه بیچاره پالتو گرانبهائی درست کردند. دلالت تضمنی	۱/۵
۵	برای رابطه عموم و خصوص من وجه یک مثال ذکر کنید و شکل آن را رسم کنید. لباس و سفید دو دایره متقاطع	۱
۶	در لطیفه « مادر به محمد می گوید: با بچه چکار کردی؟ محمد می گوید: هیچی به خدا، فقط نمی دانست تمساح چیست نمونه خارجی اش را آوردم نشانش دادم ». محمد از کدام یک از انواع تعاریف استفاده کرده است؟ ذکر مصادیق	۰/۵

۷	نوع تعریف های زیر را مشخص کنید. (لغوی ، مفهومی، ذکر مصادیق) الف: باغ : فردوس لغوی ب : مثلث : شکل سه ضلعی مفهومی حیوان : عبارتست از اسب، کلاغ، ماهی و ذکر مصادیق	۱/۵
۸	هر یک از تعریف های زیر کدام یک از شرایط تعریف را ندارند. الف (اسب: حیوان علف خوار مانع نیست ب (انسان : حیوان راننده جامع نیست ج (عملکردا : پراگماتیست واضح نیست د (زمین : سیاره ای که دور خورشید می چرخد. دوری است	۲
۹	در عبارات زیر امکان وجود کدام مغالطات وجود دارد؟ (نگارشی – اشتراک لفظ – تمثیل ناروا – تعمیم شتابزده) الف (او سیر است، سیر بدبو است، پس او بدبو است. اشتراک لفظ ب (به نظر زهرا غفوری دانش آموز خوبی است. نگارشی ج (یک نفر از کلاس دهم الف ضعیف است، پس همه کلاس ضعیف هستند. تعمیم شتابزده د (دولت هم مانند خانواده نمی تواند بیشتر از درآمدش خرج کند. تمثیل ناروا	۲
۱۰	نوع استدلال های زیر را مشخص کنید. (تمثیلی – تعمیمی – استنتاج بهترین تبیین – قیاسی) الف (هستی دانشجو است هر دانشجویی دیپلم دارد پس هستی دیپلم دارد قیاس ب (دبیران با سابقه بالا همانند قطعات فرسوده یک دستگاه هستند که دیگر توانایی لازم را ندارند. تمثیلی ج (با چند نفر از مدرسان این موسسه که صحبت کردم، در مدارس خاص درس خوانده بودند، پس همه مدرسان این مؤسسه فارغ التحصیل مدارس خاص هستند. تعمیمی د (صبح که بیدار شدم، سببی را که دیشب روی ظرفشویی گذاشته بودم، نبود. مادرم شب گفت سبب یادت نرود، خواهرم قبل از من خوابید و هنوز هم بیدار نشده، حتما پدرم سبب را خورده است. استنتاج بهترین تبیین	۲
۱۱	مشخص کنید که هر کدام از موارد زیر تصور هستند یا تصدیق؟ الف (خورشید خیال انگیز دم غروب تصور ب (عجب هوایی! تصور ج (مشکي رنگ عشق است تصدیق د (کوه دماوند تصور	۱
۱۲	دو راه مقابله با تمثیل ناروا را بنویسید الف: آوردن استدلال تمثیلی مخالف ب: توجه به وجوه اختلاف	۱
۱۳	در عبارت « سنجندج مرکز استان کردستان است». یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی را مشخص کنید. جزئی : سنندج ، استان کردستان کلی : استان، مرکز استان	۱
۱۴	تعیین کنید هر کدام از قضایای زیر کدام نوع از اقسام قضایای محصوره می باشد. (موجه کلیه، موجه جزئیه، سالبه کلیه و سالبه جزئیه) الف (همه دانش آموزان در کلاس حاضر هستند. موجه کلیه ب (بعضی انسان ها نادان نیستند. سالبه جزئیه ج (برخی مارها سمی هستند. موجه جزئیه	۱/۵